

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.741/2016/4.szám

A tanács tagjai: . Kalas Tibor a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt
előadó bíró,
. Horváth Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Borzán Tibor ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Budavári Anna ügyvéd

A per tárgya: mezőgazdasági támogatás iránti kérelem elutasítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Veszprémi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság a 2.K.27.198/2016/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.198/2016/4.
számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az
alperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási
költséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak -

külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által megállapított irányadó tényállás szerint a felperes 2013. május 8-án egységes területalapú támogatás iránti kérelmet nyújtott be a mezőgazdasági- és vidékfejlesztési hatósághoz.
- [2] Az elsőfokú hatóság a kérelemben megjelölt területeken 2013. július 24. és 2013. augusztus 30. között helyszíni ellenőrzést tartott, melyről a felvett jegyzőkönyvet 2013. szeptember 29-ei felhívással a felperes részére megküldött. A felperes a megadott 8 napon belül a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvre észrevételt nem tett.
- [3] Az elsőfokú hatóság a 2013. október 1-jén kelt végzésével adategyeztetésre hívta fel a felperest azzal, hogy a mellékletben feltüntetett blokkokban megjelölt táblákkal kapcsolatosan a helyszíni ellenőrzés során eltérést állapítottak meg (egyben művelt táblák találhatók), amely alapján túligénylés mutatható ki. A felperes 2013. október 14-én a felhívást átvette.
- [4] Az elsőfokú hatóság 2013. november 20-án kelt végzésével arra hívta fel a felperest, hogy a 35-ös számú tábla - a J. külterület ... hrsz.-ú ingatlan - tekintetében 8 napon belül igazolja földhasználati jogosultságát. A felperes 2013. december 3-án kelt válaszában bejelentette, hogy tulajdoni hányada szerinti területet használja, amely 6 hektár és utalt arra, hogy a tulajdonostársak között sajnálatos módon nem jött létre használati megállapodás, ezért önhibáján kívül nem tudott a földhasználati nyilvántartásba bejelentkezni.
- [5] Az elsőfokú hatóság 2014. március 4-én ismételt helyszíni ellenőrzést tartott. A helyszíni ellenőrzés kapcsán készült jegyzőkönyvhöz a hatóság mellékelte a már korábban felperes részére megküldött jegyzőkönyveket is, továbbá a 29-es számú táblánál a 2014. február 28-ai helyszíni mérés eredményeit. A felperes a jegyzőkönyveket 2014. március 12-én átvette, azonban a felhívásban megjelölt 8 napos határidőn belül észrevételt nem tett.
- [6] A fenti eljárást követően az MVH, mint elsőfokú hatóság 2014. június 3-án kelt határozatával a felperes területalapú támogatás iránti kérelmét elutasította.

- [7] A felperes a határozattal szemben fellebbezéssel élt arra hivatkozással, hogy a határozatban foglaltaktól eltérően a fellebbezésében megjelölt sorszámú táblákat ténylegesen műveli. Hivatkozott arra is, hogy a helyszínen készült jegyzőkönyv pontatlanul tartalmazza a mérési eredményeket.
- [8] A fellebbezés benyújtását követően az elsőfokú hatóság 2014. július 10-én helyszíni ellenőrzést tartott, amelyről készült jegyzőkönyvet 2014. július 16-án megküldte a felperes részére, amelynek tárgya „a fellebbezés kivizsgálása” volt. A hatóság csatolta a korábbi jegyzőkönyveket is, valamint a 27-es számú táblánál a 2014. július 10-én kelt jegyzőkönyv mérési adatait, valamint ezen időpontban készült felvételeket. A felperest tájékoztatták arról, hogy a jegyzőkönyvre 8 napon belül észrevételt tehet. A felperes 2014. július 28-án vette át a jegyzőkönyveket, amelyre a 2014. augusztus 3-án kelt észrevételt nyújtotta be, amit augusztus 6-án adott postára és az elsőfokú hatósághoz augusztus 8-án érkezett.
- [9] Mindezt követően az alperes a 2015. április 23-án kelt végzésével az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Megállapította, hogy az elsőfokú határozat indoklása nem megfelelő, mert abban nem szerepel minden adat és tény, a felajánlott és mellőzött bizonyíték, így az elsőfokú hatóság nem tett eleget a tényállás-tisztázási kötelezettségének.
- [10] A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság a 2015. július 20-án kelt végzésével a felperest arról tájékoztatta, hogy a 2014. július 16-án küldött helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvre tett észrevételeit az érdemi döntés meghozatalánál nem veszi figyelembe, tekintettel arra, hogy az észrevétel benyújtására nyitva álló határidőt követően nyújtotta be.
- [11] Az elsőfokú hatóság a 2015. augusztus 11-én kelt határozatával a felperes területalapú támogatás iránti kérelmét ismét elutasította.
- [12] A felperes fellebbezése alapján másodfokon eljáró alperes a 2016. január 28-án kelt MVHF 524/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú hatóság döntését a 23/2013. (IV. 9.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet), továbbá a 22/2013. (IV. 8.) VM rendelet (a továbbiakban: Egységes kérelem rendelet), valamint a 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) rendelkezéseivel indokolta. A hatóság a helyszíni jegyzőkönyv alapján állapította meg, hogy melyek azok a táblák, amelyek tekintetében túligénylés, illetve egyben-művelés állapítható meg, avagy ugyanazon területre több támogatás iránti kérelmet nyújtottak be. A hatóság összefoglaló megállapítása

szerint az igényelt 184,07 hektár területtel szemben a figyelembe vehető terület 148,79 hektár, ami 23,71% terület-eltérést jelent, ezért az 1122/2009/EK rendelet 58. cikkében foglaltaknak megfelelően a felperes támogatási kérelmét el kellett utasítani.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[13] A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. Keresetében mind anyagi, mind eljárási jogszabálysértésre utalt.

[14] Anyagi jogszabálysértésként előadta, hogy a 10 és 11. számú táblák tekintetében a földhasználati jogosultsága fennáll, a 26 és 27-es tábláknál a le nem mért területeket nem vették figyelembe, illetve az 1122/2009/EK rendelet, illetve a 23/2009/EK rendelet alapján a táj jellegzetességének a megtartása érdekében a környezetmegőrzés céljával összeegyeztethető módon lehetőség van egyes tereptárgyakat (fás, cserjés, sövényes részeket, fasorokat stb.) a mezőgazdasági parcella területéhez hozzászámítani, amelyeket az alperes nem vett figyelembe.

[15] Eljárási jogszabálysértésként a felperes a jogorvoslathoz való jog, a védelemhez való jog, valamint a meghallgatáshoz való jog sérelmét adta elő. Kifogásolta a hatóság ügyintézés indokolatlan elhúzódását, utalt arra, hogy abban az ingatlanban, amelyben tulajdoni hányaddal rendelkezett, a Ptk. értelmében használati joga fennállt. A hatóság nem vette figyelembe, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes határidő elmulasztása esetén igazolással élhetett volna. Ezekben a kérdésekben a Ket. 5. § (2) bekezdésére, az Eljárási tv. 41. § (5) bekezdésére és 52. § (6) és (8) bekezdésének a sérelmére is hivatkozott. Álláspontja szerint hogy ha mulasztott is, nem lehet attól megfosztani, hogy a számára hátrányos tényállással szemben ellenbizonyítással éljen. Sérelmezte, hogy a 26-os és 27-es táblák tekintetében azt kivétően végezték a vizsgálatot, hogy az elsőfokú hatóság már meghozta az érdemi döntést és a felperes a fellebbezését benyújtotta.

[16] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

[17] Az ügyben eljáró Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.K.27.198/2016/4. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította. A bíróság megállapította, hogy a fellebbezés benyújtását követően ugyan az elsőfokú hatóságnak lehetősége van arra, hogy az Eljárási tv. 57. § (1) bekezdése alapján a jogszabálysértő döntését módosítsa, vagy visszavonja, de nem volt jogosult arra, hogy jogorvoslati eljárásra tartozó intézkedést tegyen. Ha a másodfokú hatóság hiányosnak tartotta a bizonyítási

eljárást és a tényállás további tisztázása szükséges, úgy a Ket. 105. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a kiegészítő bizonyítási eljárást lefolytatja és ennek alapján dönt, vagy a döntés megsemmisítése mellett az ügyben az elsőfokú döntéshozó hatóságot utasítja új eljárásra.

[18] Az elsőfokú hatóságnak „a fellebbezés kivizsgálása” elnevezésű dokumentuma és az ahhoz vezető eljárás jogszerűtlen, mivel a fellebbezést nem az elsőfokú hatóság vizsgálta ki.

[19] Ezeken túlmenően a bíróság szerint téves a hatósági felhívásban küldött azon tájékoztatás is, amely az Eljárási tv. 54. § (1) bekezdés d) pontjára utalva hívta el az ügyfelet arra, hogy a határidőn belül érkezett észrevételét tudja figyelembe venni. Ez a tájékoztatás azért jogszerűtlen, mert a helyszíni ellenőrzési eljárás már befejeződött és az elsőfokú eljárás is lezárult. Ezért értelmezhetetlen, hogy az ügyfél számára ilyen jogkövetkezményekre történt figyelmeztetés mellett továbbították ezen jegyzőkönyvet. Az elsőfokú hatóságnak módjában áll ugyan kiegészítő jegyzőkönyvet felvenni az Eljárási tv. 52. § (8) bekezdése alapján, azonban ez kiegészítő jegyzőkönyvnek nem minősül, mivel az ügyfél a korábban megküldött jegyzőkönyvre észrevételt nem tett, és a tényállás tisztázása érdekében sem volt szükség erre az eljárásra.

[20] A bíróság az ügy összes körülményeit figyelembe véve a jelölt jogszabálysértéseket úgy ítélte meg, hogy azok az ügy érdemére nem hatottak ki.

[21] A fentiekon túlmenően a bíróság az Eljárási tv. 46. § (2), 47. § (5), 50. § (1), (3) és 52. § (6) bekezdései alapján megállapította, hogy a hatóság az ügyben tartott helyszíni ellenőrzések során az Eljárási tv. előírásait nem szegte meg, nem sértett jogszabályt avval, hogy az ügyfél előzetes értesítése nélkül, hatósági tanú nélkül tartott helyszíni ellenőrzést, mivel ezt ebben az eljárásban az Eljárási tv. lehetővé teszi. A bíróság rögzítette, hogy a jegyzőkönyvekből az is megállapítható, hogy a vezető ellenőr mellett társellenőr is helyszínelte.

[22] A bíróság nem tartotta megalapozottnak a felperes azon érvét sem, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes részére s hatóság nem nyújtott megfelelő támogatást. E körben a bíróság az Eljárási tv. 5. § a) pontját, valamint a Ket. 5. § (2) bekezdését idézte, illetve az Eljárási tv. 12. § (1) bekezdésére hivatkozott. Mindezen jogszabályi rendelkezések alapján, illetve iratokból a bíróság megállapította, hogy a jegyzőkönyv megküldésével egyidejűleg a 2013. szeptember 29-ei, a 2014. március 4-ei, és 2014. július 16-ai felhívásban a hatóság tájékoztatta a felperest az Eljárási tv. 54. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt azon rendelkezésről, hogy 8 napon belül jogosult írásban észrevételt tenni, azonban a felperes

határidőn belül észrevételt nem tett.

[23] A bíróság rögzítette, hogy a támogatási jogosultsággal kapcsolatos 2013. november 20-án kelt felszólítás, valamint a 2013. október 1-jén kelt túligénylés miatti adategyeztetésre irányuló felhívás részletes és pontos tájékoztatást adott a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfél számára, hogy milyen módon és mivel tudja a hiányzó adatokat igazolni, továbbá felhívta a hatóság azon jogszabályi rendelkezéseket is, amely a mulasztás következményeire vonatkozik. A bíróság rögzítette, hogy álláspontja szerint a hatóság ebben a körben az ügyfél részére a szükséges tájékoztatást megadta, a felperes abban nem volt korlátozva, hogy a hiányzó adatokat, igazolásokat közölje, eljárási jogai ebben a körben nem sérültek.

A bíróság utalt arra, hogy a másodfokú határozat részletesen tartalmazza, hogy az ügyintézési határidővel kapcsolatosan milyen mulasztás volt, illetve hogy az Eljárási tv. 57/A. § (4) bekezdése alapján az ügyintézési határidő hosszabbításra került, a határidő túllépésének indoka a kormányzati szerkezetátalakítás volt.

A bíróság szerint a becsatolt tértivevények egyértelműen igazolják, hogy a felperes valamennyi tájékoztatást, felhívást átvette, így tisztában volt azzal, hogy milyen határidő alatt és milyen bizonyítási kötelezettség terheli.

A bíróság utalt továbbá arra is, hogy azon helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv tekintetében, amelyre az ügyfél a megadott határidőn túl tett észrevételt, a hatóság ugyan az elkésettség miatt nem értékelte, azonban megállapítható, hogy annak tényleges értékelése megtörtént, mivel az alapeljárásban hozott határozat elleni fellebbezésben a felperes ugyanezt a nyilatkozatát megtette. A 2014. június 16-án kelt fellebbezés ugyanezt az indoklást hívta fel: a 11-es tábla jogszerű használatával kapcsolatos, a 12. sorszám alatti és 14. sorszám alatti tábla 2,3 hektár területét illető, valamint a 26, 27, 29 táblákra vonatkozó felperesi nyilatkozatok megegyeztek.

A bíróság szerint nem jogszabálysértő továbbá, hogy a megismételt eljárásban nem tartottak újabb helyszíni ellenőrzést, hiszen a másodfokú hatóság a tényállás tisztázását a bizonyítékok újra-értékelésével írta elő. A bíróság szerint nem igazán lehetne rekonstruálni azt, hogy egy évvel korábban a terület milyen állapotban volt.

A bíróság utalt arra, hogy a fellebbezésben vitatott táblákkal kapcsolatosan a felperes nem cáfolta a jegyzőkönyv megállapításait, nyilatkozatát semmivel nem támasztotta alá, míg a jegyzőkönyvben foglaltakat a mérési adatokon túl a fényképfelvételek is tanúsítják. A közös tulajdont illetően a bíróság arra utalt, hogy az a felperesi nyilatkozat, mely szerint a tulajdonostársak között nem jött létre használati megállapodás, a jogszabályban írtaknak nem felel meg és az a földhasználati jogcímet nem igazolja. Irreleváns e körben a Ptk. rendelkezéseire való hivatkozás.

A bíróság szerint az önhiba hiánya abban az esetben állapítható meg, amennyiben a földhasználat bejegyzésére a felperes érdekkörén kívül eső okból nem került sor. Nem tekinthető a felperes érdekkörén kívül eső körülménynek, hogy a tulajdontársak között megállapodás nem jött létre.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] A bíróság jogerős ítéletével szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet és a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését és kérte, hogy a Kúria hozzon a jogszabályoknak megfelelő, kereseti kérelmének helyt adó határozatot. Másodlagos kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára történő utasítását kezdeményezte.

[25] A felperes szerint azzal, hogy az elsőfokú hatóság 2014. július 10-én helyszíni ellenőrzést tartott, olyan eljárási cselekményt folytatott le, amelyre a fellebbezési szakaszban már nem volt jogosult, így az ügy érdemére kiható jogszabálysértést követett el. Az ügy érdemére kihatott az is, hogy a közigazgatási hatóságok a jegyzőkönyvre tett észrevételét nem értékelték. Az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek kell tekinteni, hogy a hatóságok a 2014. július 10. napján jogszerűtlenül lefolytatott helyszíni ellenőrzés eredményeire alapozzák döntéseiket. E körben a felperes jogszabálysértésként a Pp. 339. § (1) bekezdésének sérelmét jelölte meg.

[26] A felperes szerint mind az alperes határozata, mind pedig a bíróság ítélete tévesen állítja azt, hogy a felperes észrevételei a megismételt eljárásban meghozott elsőfokú határozatban ténylegesen értékelésre kerültek. A hatóságok a felperesnek a helyszíni ellenőrzés eredményeivel kapcsolatban felhozott kifogásait nem vizsgálták, a hatóságok döntéseik indokolásában erre érdemben nem tértek ki. A hatóság az érdemi döntése meghozatala során kifejezetten kizárta, hogy az ügyfél észrevételeit értékelje, kizárta az ügyfél bizonyítási indítványait is, ezáltal a Ket. 50. §-ában foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségét elmulasztotta.

[27] A felperes felhívta az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes ügyintézéshez való jogot, a 28. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, az Alaptörvény 28. cikkét, a Pp. 2. § (1) bekezdését, 3. § (1), (2) bekezdését, 213. § (1) bekezdését, 220. § (1) bekezdés d) pontját, 221. § (1) bekezdését, 336/A. § (2) bekezdését, 339. § (1) bekezdését, illetve 339/A. §-át. Álláspontja szerint a bíróság megalapozatlanul és iratellenesen állapította meg, hogy az elsőfokú közigazgatási hatóság vezető ellenőr, és társellenőr mellett végezte a helyszíni

ellenőrzést. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetlevelében levezetett hivatkozása ellenére úgy fogadta el az eljárás közgazgatási hatóságok által megállapított tényállást, hogy az tisztázatlan maradt. A bíróság nem tájékoztatta a felperest a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. Véleménye szerint a bíróság ítélete nem tartalmaz indokot arra vonatkozóan, hogy a hatóságok hogyan tettek eleget tájékoztatási kötelezettségüknek, így a felperes jogai sérültek.

[28] A felperes szerint továbbá a bíróság ítélete nem meríti ki a keresetnek azt a részét, amely szerint az eljárás közgazgatási hatóságokat terhelő tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának eredményeként állt elő az a helyzet, hogy a felperes csupán a jogorvoslati eljárás keretében nyújthatta be a földhasználati jogosultságának alátámasztására vonatkozó okirati bizonyítékait. Utalt arra is, hogy a bíróság döntése nem merítette ki a kereseti kérelmében az Európai Unió joganyagra (keresetlevél 96. és 97. pont) történt hivatkozását, ezáltal is sérült a Pp. 213. § (1) bekezdése.

[29] Véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett maradéktalanul eleget. Ebben a körben a Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontja és Pp. 221. § (1) bekezdése sérültek. A bíróság nem vette figyelembe a felperes kereseti kérelmében a tényállás tisztázása körében felhozott körülményeit, ezáltal pedig a Pp. 336/A. § rendelkezéseinek a sérelme állapítható meg.

[30] Az alperes az ügyben felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, kérte ítélet hatályában történő fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[31] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott:

[32] A Kúria elsőként arra mutat rá, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján, a bizonyítékokat egyesével és összességében mérlegelve hozta meg döntését amikor akként határozott, hogy a közgazgatási eljárásban feltárt jogszabálysértések nem hatnak ki az ügy érdemére.

[33] A felülvizsgálati kérelem e körben kizárólag a felperes fellebbezését követően a 2014. július 10-én lefolytatott és a 2014. július 16-án megküldött helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet veszi alapul, mint olyat amely – egyébként a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet szerint is – nem volt jogszerű. A jogszerűtlenség abban a körben volt megállapítható, hogy az elsőfokú hatóság a „fellebbezés kivizsgálást” nem

folytathatta le.

[34] Mindezek mellett a jogerős ítélet indokolása több ízben is nyomatékositotta, hogy az ügyben keletkezett hatósági döntések a korábbi helyszíni ellenőrzéseken, mérési adatokon, fényképfelvételeken alapultak. A bíróság a döntése meghozatalakor rámutatott, hogy az elsőfokú hatóság 2013. július 24. és 2013. augusztus 30. között is tartott helyszíni ellenőrzést, az ezzel kapcsolatos jegyzőkönyv megküldésre került felperes részére, a felperes erre észrevételt nem tett. Az elsőfokú hatóság az ügygel összefüggésben 2014. március 4-én is tartott helyszíni ellenőrzést, az itt készült helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv szintén megküldésre került felperes részére, a felperes erre sem tett észrevételt. Mindezekon túlmenően az elsőfokú hatóság 2013. október 1-jén kelt végzésével - épp a túligényléssel összefüggésben - adategyeztetésre hívta fel felperest.

[35] A fentiekén kívül a bíróság értékelési körébe vonta, hogy az ügyben született elsőfokú határozatot az alperes a tényállás tisztázatlansága, illetve az indokolásbeli hiányosság miatt megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A megismételt eljárásban megszületett határozatot hagyta helyben a másodfokú hatóság. Tehát amíg az eljárás kezdetén, - pl. a jegyzőkönyvekre nem tett észrevételek miatt - felperesi passzivitás volt tapasztalható (amelyre az elsőfokú bíróság akként reagált, hogy felhívta a Ket. 6. § (1) bekezdésben található az ügyfél jóhiszemű eljárását előíró alapelvet), addig a hatóság a Ket. alapján több bizonyítási eszközt is igénybe véve vizsgálta, hogy a felperes jogosult-e az igényelt támogatásra. Ezen eljárás egészét figyelembe véve kell értékelni, hogy a hatóság 2014. július 10-én - az elsőfokú határozat megfellebbezését követően - folytatott le a fellebbezéssel összefüggésben jogszerűtlen hatósági ellenőrzést.

[36] A Kúria megítélése szerint a fentieket összességében kell értékelni ahhoz, hogy a fellebbezést követően lefolytatott helyszíni ellenőrzés, valamint a „fellebbezés kivizsgálása” megjegyzést tartalmazó jegyzőkönyv felvétele olyan típusú eljárási szabályszegés-e, amely az ügy érdemére kihat. A Kúria megítélése szerint helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság amikor arra a megállapításra jutott, hogy a jelzett eljárási szabályszegés önmagában az ügy érdemére nem hatott ki.

[37] Minderre tekintettel a Kúria az ügyben nem állapította meg az elsőfokú bíróság által feltárt szabálytalanság ügy érdemére kiható voltát, a Kúria megítélése szerint a Pp. 339. § (1) bekezdése nem sérült.

[38] A felperes további kifogása a köré a probléma köré

koncentrálódott, amely szerint a bíróság is rögzítette: a nem jogszerű helyszíni ellenőrzés során készült jegyzőkönyvre késve tett felperesi észrevételeket a hatóság elkészettség miatt ugyan nem vette figyelembe, azonban annak tényleges értékelése mégis megtörtént. A felperes szerint a hatóság az érdemi döntés meghozatal során kizárta az ügyfél észrevételeinek értékelését és az ügyfél bizonyítási indítványait, ezáltal elmulasztotta a Ket. 50. § (1) bekezdése alapján fennálló tényállás-tisztázási kötelezettségét.

[39] A Kúria a fentiekkel összefüggésben arra utal, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem a közigazgatási hatóság eljárását és döntését, hanem az ügy érdemében született jogerős bírósági döntés jogszerűségét vizsgálja. Az elsőfokú bíróság a felperes észrevételei és a fellebbezés tartalma körében megindokolta fenti megállapításait. Rögzítette, hogy a 11-es tábla jogszerű használatával, a 12-es sorszám alatti és a 14. sorszám alatti tábla 2,3 hektár területét illetően, valamint a 26,27,29-es táblára vonatkozóan a nyilatkozatok megegyeztek. A felperes felülvizsgálati kérelmében ezen tényeket nem cáfolta meg.

[40] A Kúria a felperes további felülvizsgálati kérelme alapján azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság részletesen indokolt döntése nem sértette meg a Pp. 2. § (1) bekezdését (a per ésszerű határidőn belül elbírálásra került: a felperes 2016. április 14-én kelt keresetét a bíróság 2016. szeptember 21-én kel ítélete bírálta el) sem a 3. § (1)-(2) bekezdését (a bíróság a fél kereseti kérelmét tartalma szerint értékelte, az érdekelt fél előterjesztése alapján).

[41] A felperes szerint a Pp. 213. § (1) bekezdése, 220. § (1) bekezdése, 221. § (1) bekezdése, és 336/A. §-a azért sérültek, mert az elsőfokú bíróság nem merítette ki a kereseti kérelmet, s nem tett eleget indokolási kötelezettségének minden egyes felperesi kérelem tekintetében. A felperes e körben azt említi, hogy a jogerős ítélet nem foglalkozik azzal, hogy a hatóság eleget tett-e tájékoztatási kötelezettségének, továbbá „nem vette figyelembe felperes közigazgatási hatósági eljárás során előterjesztett, felperes keresetében okszerűen megindokolt, a tényállás tisztázása körében felhozott körülményeket”, végül nem terjed ki felperes Európai Unió joganyaggal kapcsolatos hivatkozásaira.

[42] A felperes fenti kérelmei kapcsán megállapítható, hogy:

[43] - A jogerős ítélet foglalkozott azzal, hogy a hatóság tájékoztatta-e felperest vagy nem. Először is azt kell kiemelni, hogy az Eljárási tv. 50. § (1) bekezdése alapján a helyszíni ellenőrzés az ügyfél előzetes értesítése nélkül is lefolytatható. Ezen túlmenően megállapítható, hogy a bírósági döntés részletes

indokolást tartalmaz (a korábbi helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvek, adategyeztetés) körében arról, hogy a hatóság miként tájékoztatta a felet, a jogerős ítélet kitér arra, hogy a tértivevények igazolják: a felperes valamennyi tájékoztatást, felhívást átvett, így tisztában volt azzal, hogy milyen határidő alatt, milyen bizonyítási kötelezettség terheli.

[44] - A Kúria megítélése szerint továbbá a jogerős ítélet - az alperes határozata jogszerűségének felülvizsgálata, azaz a bíróság kompetenciája körében - megfelelő indokolást tartalmaz a felperes tényállással kapcsolatos felvetéseire, a jogerős ítélet meggyőző és tételes indokát adja annak, hogy a felperes a jogszerű földhasználatot nem tudta teljes körűen igazolni.

[45] - A felperes keresetének 95. és 96. pontja hivatkozik az 1122/2009/EK Bizottsági rendelet 58. cikkére és a 73/2009/EK Tanácsi rendelet 6. cikkére és III. mellékletére. Az 1122/2009/EK Bizottsági rendelet 58. cikke a túligénylés szankcióját fogalmazza meg. Annak ellenére, hogy az indokolás érdemi részében e rendelet számszerűen nem jelenik meg, az 1122/2009/EK Bizottsági rendelet 58. cikkének alkalmazhatósága jelen ügy tárgya. Erre alapozta a hatóság döntését, és ezt vizsgálta az elsőfokú bíróság a felperesi kifogások alapján, azaz: bizonyítható-e, hogy a túligénylés a 20%-ot meghaladja (a jogerős ítélet a vonatkozó táblák nagyságának megjelölésével, s az azzal kapcsolatban felmerültek értékelésével foglalkozik abban a körben, hogy milyen nagyságú területeken tekinthető a felperes jogszerű földhasználónak). A 73/2009/EK Tanácsi rendelet 6. cikkére és III. melléklete megjelenik az ítéletben, mint a kereseti kérelem része. A jogerős ítélet a jogszerű földhasználat körében a kereseti kérelmet tartalma szerint elbírálván járt el, figyelembe véve azokat a tételeket, amelyekhez a felperes megfelelő indokolást fűzött.

[46] Megállapítható végül, hogy az ügyben a Pp. 339/A. §-a sem sérült. Az elsőfokú bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalkor alkalmazandó jogszabályok és tények alapján vizsgálta felül bemutatva mind a jogi szabályozás, mind az azokkal kapcsolatban figyelembe vett tényeket.

[47] A felülvizsgálati kérelem azt is felvetette, hogy a jogerős döntésnek iratellenes az a megállapítása, amely szerint a helyszíni ellenőrzést az elsőfokú közigazgatási hatóság vezető ellenőr és társellenőr mellett végezte. A Kúria ezzel kapcsolatban arra utal, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet jogszerűségét vizsgálja felül. Nincs lehetőség ebben - a jogerő utáni eljárásban - a tényállás felülvizsgálatára, kiegészítésére, bizonyítás felvételére. Ezért a Kúria e kérdéssel érdemben nem foglalkozott.

[48] A felperes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jog és a XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jogot is megjelölte. A Kúria a fentiekben - a felülvizsgálat keretei között - bemutatta, hogy az eljárás során a közigazgatási bíróság miként értékelte a felperes kereseti kérelmében foglaltakat. Ezzel - azaz a Ket., az Eljárási tv. és a Pp. szabályainak való megfelelésség vizsgálatával - egyben választ is adott arra, hogy álláspontja szerint a jelölt két alapjog sérelme az ügyben nem állapítható meg. Bár ezen alapjogok az Alaptörvény alapján közvetlen alanyi jogi jogosultságot teremtenek (más jogszabály közbejötté nélkül is), de a felperes a felülvizsgálati kérelmében nem hozott fel olyan indokot, amely az Alaptörvényből közvetlenül fakadó alanyi jogi jogosultság közvetlen sérelmére irányul.

Alkalmazott jogszabályok:

[49] 1952. évi III. törvény 2. § (1) bekezdés, 213. § (1) bekezdés, 220. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, és 336/A. §

Záró rész

[50] A Kúria az ügyet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[51] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

[52] Az illetékekről való rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontján és 50. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. szeptember 19.

Dr. Kalas Tibor s. k. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt s. k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s. k. bíró